

Ἡ Μαρία διέβρηξε τὴν σφραγίδα, καὶ ἀπήντησε διὰ δακρύων εἰς τὰ δάκρυα τοῦ νεανίου· οὗτος ἐβρίφθη εἰς ἀγκάλας τῆς γηριᾶς γυναικός, καὶ ἐπὶ πολλὴν χρόνον ἤνωσαν οὕτω τοὺς θρήνους των. Οἱ μάρτυρες τῆς ἀπροδοκῆ τοῦ ταύτης σκηῆς, καὶ αὐτὸς ὁ Παστελωτ τοὺς θεώρουν μετ' ἐκπλήξεως.

— Πῶς! ἀνέκραζεν ἡ Μαρία, οἱ ἄθλιοι δὲν ἐσεβάσθησαν τὸν κυριάρχην των! τὸν ἐσφραξαν! Φεῦ! ξένη εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου ἤγούουν εἰς τὸν σκοτεινόν μου βίον καὶ αὐτὴν τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ αὐτοῦ τοὺς τοὺς κινδύνους τοῦ ἀνεψιοῦ μου! Ὁ Κάρωλε, σὺ τὸν ὅποιον εἶδαν τῶσαν εὐγενῆ καὶ γενναίον, σὺ ἐχάθης ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου.

— Ναι, εὐγενεστάτη καὶ σιλιατή μου θεία. Ναι, ἡ Ἐλισάβετ κτυπήσασα τὴν μητέρα σας τὴν βασιλίτισσαν ἐδίδαξε τὸν ἀγγλικὸν λαὸν πῶς καταβάλλονται αἱ βασιλικά κεφαλαί. Ὁ λαὸς ὠρμηθεὶς ἀπὸ τοῦ μαθήματος μεταχειρίσθη τὸν ἔγγονον καθὼς ἐκείνη εἶχε μεταχειρίσθῃ τὴν μάμμη.

Ὁ Παστελωτ καὶ τὰ τέκνα του ἠκροάζοντο μετ' ἀπορίας τὴν ἀποκαλύψι ταύτην τῆς καταγωγῆς τῆς Μαρίας. Ἄλλ' ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἦτο τοσοῦτον καταβιβημένη ἀπὸ θλίψιν, ὥστε οὐδὲως παρεῖρησε τὴν ταραχὴν των.

— Τὸν ἐδίκασαν! τὸν κατεδίκασαν! καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν! Ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμφορῶν του, καὶ ἐνῶ, ὁμοιος πρὸς τὸν Χριστὸν, τὸν θεῖον αὐτοῦ ὑπογράμμην, ἐπλησιάζεν εἰς τὴν χεῖρῃ του τὸ ποτήριον τῆς πικρίας, ἐνεθυμήθη ὑμᾶς, κυρία, ἡ ὁποία φρονιμικῶς ἐπροτιμίσατε τὴν εὐτυχίαν τοῦ συζύγου σας καὶ βίον σκοτεινὸν μὲν ἀλλ' ἀτάραχον, ἀπὸ τὸ ὀλέθριον μεγαλεῖον τῆς βασιλείας! Τὴν ἐπιστολὴν ἣν κρατεῖτε ἤδη, τὴν ἔγραψε δι' ὑμᾶς τὴν προτερίαν τοῦ μαρτυρίου του, καὶ πιστὸς ὑπηρετὴς τὸν ἔλαβε μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του καὶ ἐπεφορέθη νὰ μοὶ τὴν ἐγχειρίσῃ μὲ πολλὰς δυσκολίας καὶ μεγάλους κινδύνους. Ἀναγνώσατέ τιν, φιλατὴ καὶ σεβαστὴ μου θεία! Ἀναγνώσατε, θυγατέρα τῆς Μαρίας Στυάρτης, φλέγομαι ν' ἀκούσω καὶ αὐθις τοὺς λόγους τοῦ μάρτυρος βασιλέως.

Ἡ Μαρία ἀέγνωσε μὲ φωνὴν διακεκομμένην.
 * Προφιλεστάτη ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς μου, τὴν προτερίαν τῆς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπεριάτου κριτοῦ ἐμφανισεῖς μου, ἐπιθυμῶ νὰ σὰς δώσω τελευταίου διῆγμα τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀφοσιώσεώς μου. Γνωρίζω ὅτι ὑπάρχετε εἰσέτι εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὅτι τίποτε δὲν ἐτάραξε τὸν ἥσυχον καὶ εὐδαίμονα βίον τὸν ὅποιον ἐξελέξατε, διότι καὶ τοι σεβόμενος εἶναι ἀπόκρυφόν σας, δὲν ἔλλειψα μερμῶν δι' ὑμᾶς, καὶ κατ' ἔτος ἀπεσαλμίνος πιστὸς ἐρχόμενος αὐτόθι ἐπληροφορεῖτο καὶ μοὶ ἐκοινοποεῖ τὰ περὶ ὑμῶν. Ὁ υἱὸς μου θέλει σὰς ἐγχειρίσει τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καθὼς καὶ τὸν ἐντὸς αὐτῆς ἐσοκλειστον δόστρυχον ἐκ τῶν τριῶν μου. Θεῶσατε τὰς τρίγας ταύτας ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνας τῆς μητρὸς σας, ἧς ἐγένετο θῦμα ὡς καὶ ἐγὼ! Πρὸς τοῦτο παρηγορήσατε τὸν υἱόν μου! τὸ δὲ δυστυχὲς αὐτὸ ὄργανόν. Ἐπαναλάβετε ἐνώπιόν μου, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ συγχωρήσῃ καθὼς καὶ ἐγὼ συ-

χωρῶ τοὺς φονεῖς μου. Ὑγίαινετε, προσφιλεστάτη μοι θεία, θὰ συναντηθῶμεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς! »
 * Κάρωλος, βασιλεὺς. »

— Τώρα ὅτε ἐξεπλήρωσα τὸ πρὸς ὑμᾶς κατ' αἴτησιν τοῦ πατρὸς μου χρέος μου, φιλατὴν θεία, δόσατέ μοι τὴν εὐχὴν σας, καὶ δεχθῆτε τοὺς ἀποχαιρετισμούς μου.

— Πῶς ἀναχωρεῖτε! τὸσον δαγῆγορα;
 — Ὑπάγω ν' ἀνακτῆσω τὸ βασίλειον τοῦ πατρὸς μου.

— Ὑπάγετε νὰ βρῆθητε ἐν τῷ μέσῳ τῶν φονεῶν; Ὁ φονεύτου καὶ ὑμᾶς!

— Ἀδιάφορον! ἡ ζωὴ δὲν μοι εἶναι προσφιλέ! Ὁ μαρκέσιος δὲ Ὀρμόδος, ἐπὶ κεφαλῆς ἰσχυρᾶς μερίδος, προτίθεται νὰ πολεμήσῃ τὸν ἄτιμον Κρομβέλον· ἡ θέσις μου εἶναι ἐκεῖ. Ὑγίαινετε.

— Κύριε! εἶπεν ἡ γραῖα γονυπετήσασα, ἐνῶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν τὴν ἐμιμήθησαν ἐνσιγματικῶς. Κύριε! ἄγγω τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου, καὶ μόνον νὰ ταπεινωθῶ ἐνώπιον τῶν ἀκαταλήπτων βουλευμάτων σου γνωρίζω· ἀλλ' ἐὰν ἡ φωνὴ δυστυχῶς γυναικὸς δύναται νὰ φθάσῃ μέχρις σοῦ, Θεέ μου! ἀκούσον τὴν ταπεινὴν δούλην σου καὶ προστάτευσον τὸ ὄργανόν ταῦτο!

Ἀνηγέρθη, καὶ ἀκολούθως μὲ ἀπλοικὸν μεγαλεῖον ἐπιθεῖτα τῆς χειρᾶς τῆς ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Β' Κάρωλου, ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ εἶπεν.

Ὑπάγετε τώρα, ὑψηλότατε, ἐκτελέσατε τὸ καθήκόν σας.

Ὁ πρόβουξ μονάρχης ἐμελλε ν' ἀπουρηθῆ, ὅτε ὁ Ἰωάννης Παστελωτ ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν μετὰ σεβασμοῦ.

— Ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ γέρον, δὲν εἶμαι πλούσιος, ἀλλ' ἡ ἐγγόνη μου νυμφεύεται ἐντίμως. Ἐὰν καταδεχθῆτε νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ σὰς προσφέρω, ὅπως χρησιμεύσωσι εἰς τὰ εὐγενῆ σχέδιά σας, τριακοσίας χιλιᾶδας φράγκων. . . .

— Ὁ! Εὐγενὴς ἡ πράξις σου, Ἰωάννη, κάλλιστα ἐσκέφθης! ἀνέκραζεν ἡ Μαρία.

— Ὑψηλότατε, προσέθηκεν ἡ μήτηρ τῆς Φραγκίσκας, συμμερίζουσι τὰ αἰσθήματα τοῦ πατρὸς μου, καὶ εὐχαρίστως θυσιάζομεν καὶ τὸν ἐζχατον ὀβολόν μας, διὰ νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν διαφορὰν σας· ἐὰν εἶχον υἱὸν ἢ ζωὴν τοῦ ἤθελε σὰς ἀνήκει.

Ὁ! ἀνέκραζεν Κάρωλος ὁ Β'. αἷμα βασιλικὸν οὐδέποτε μεταβάλλεται, ὅλοι εἰθε εὐγενεῖς καὶ γενναῖοι Στυάρται. Εὐχοριστῶ, εὐχαριστῶ! ἀρχικῶς ἐπαρηγορήσατε τὴν τεθλιμένην καρδίαν μου. . . Δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν τοσοῦτον εἰλικρινῆ προσφορὰν σας. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἔδωκεν εἰς διαθεσίμην μου ποσότητος μεγάλας. Ὑγίαινετε, υγίαινετε, δεηθῆτε ὑπὲρ τοῦ βασιλέως Κάρωλου.

Καὶ ἀπεμακρύνθη.

Τότε ὁ Παστελωτ πλησιάζας πρὸς τὴν Μαρίαν ἐθλίψε τὰς δύο αὐτῆς χεῖρας εἰς τὰς ἰδικὰς του.

— Μοῦ ἐκρυψες τὸ μυστικόν σου Μαρία! Δὲν ἠθέλησες ν' ἀφήτῃς τὸν ταπεινὸν καὶ ἄσημον ἔμπορον ἐριοχοπώλην διὰ νὰ ὑπάγῃς νὰ καθῆσῃς πλησίον τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ σου!